

Uguns aizsardzības sistēmas uzturēšanas vadlīnijas

I

Ja publiskā un saimnieciskās darbības objektā ir uguns aizsardzības sistēma – atbilstoši Latvijas būvnormatīvam LBN 201-15 “Būvju ugunsdrošība” 174.punktam izšķir šādas uguns aizsardzības sistēmas:

- autonomos ugunsgrēka detektorus;
- automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas;
- automātiskās balss ugunsgrēka izziņošanas sistēmas;
- automātiskās ugunsdzēsības sistēmas,
- automātiskās atdzēsēšanas sistēmas, automātiskos ugunsdzēsības ūdens aizsegi (tikai saimnieciskās darbības objektā, ja tāda ierīkota);
- automātiskās gaisa virspiediena sistēmas;
- automātiskās dūmu un karstuma izvades sistēmas.

Atbilstoši [MK 2016.gada 19.aprīļa noteikumiem Nr.238 “Ugunsdrošības noteikumi”](#) uguns aizsardzības sistēmai jābūt darba kārtībā un jāekspluatē atbilstoši ražotāja prasībām un tai jābūt nepārtraukti ieslēgtai automātiskajā darba gaidīšanas režīmā (123., 124.p.).

Objektā jābūt (pie pulsts):

1. Uguns aizsardzības sistēmu pieņemšanas akts (122.p.);
2. Objektā, kurā atrodas uguns aizsardzības sistēma, pie uztveršanas, kontroles un indikācijas iekārtas (turpmāk – panelis) uzglabā (125.p.):
  - uguns aizsardzības sistēmas tehnisko projektu vai tā kopiju;
  - uguns aizsardzības sistēmu pieņemšanas akts vai tā kopiju;
  - uguns aizsardzības sistēmas aizsargājamo telpas (zonu) sarakstu vai grafisku aizsargājamo zonu attēlojumu;

- uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālu (9.pielikums).

3. Uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumus (*tai skaitā iedarbošanās gadījumus tehniskās apkopes gaitā*) un bojājumus reģistrē uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālā (131.p.).

4. Uguns drošības instruktāža sistēmas daļējas vai pilnīgas atslēgšanas gadījumā par to veicot ierakstus Uguns drošības uzskaites žurnālā (133.p.).

5. Atbildīgā persona nodrošina personai, kura uzrauga uguns aizsardzības sistēmu, uguns drošības instruktāžu par (127.p.):

- uguns aizsardzības sistēmas darbības noteikšanas kārtību (127.1.p.);
- uguns aizsardzības sistēmas ekspluatācijas nosacījumiem (127.2.p.);
- aizsargājamo telpu nosaukumiem un atrašanās vietām. Šā apakšpunkta prasības neattiecas uz objekta personālu, kas neatrodas vienā objektā ar uzstādīto uguns aizsardzības sistēmu(127.3.p.);
- rīcību gadījumā, ja no uguns aizsardzības sistēmas pienāk trauksmes signāls par uguns grēka izcelšanos vai sistēmas bojājumu, kā arī rīcību stacionārās uguns dzēsības sistēmas darbības laikā un pēc sistēmas funkciju izpildes (127.4.p.).

Jānodrošina piekļuve pie visām uguns aizsardzības sistēmām, tās nedrīkst aizkraut, mainīt sistēmas darbības režīmu. Sistēmas darbību jāatjauno pēc iespējas īsākā laikā, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā.

Ja nepieciešama sistēmas pilnīga vai daļēja atslēgšana, jānodrošina tādu uguns drošības pasākumus, kas kompensē atslēgtās uguns aizsardzības sistēmas funkcijas.

II

Atbilstoši standartam LVS CEN/TS 54-14 "Ugunsgrēka atklāšanas un ugunsgrēka trauksmes sistēmas" 14.daļa: "Norādījumi plānošanai, projektēšanai, montāžai, nodošanai ekspluatācijā, lietošanai un ekspluatācijai ugunsdrošības signalizācijas un ugunsgrēka trauksmes sistēmas" nosakāma šāda uzturēšanas darba kārtībā procedūra:

1. Ikdienas apskate

Lietotājam un/vai īpašniekam jāpārlicinās, ka katru darba dienu tiek pārbaudīts:

1. vai panelis uzrāda nemainīgu stāvokli, vai visas novirzes no nemainīgā stāvokļa ir reģistrētas žurnālā un par tām noteiktajā kārtībā ir ziņots tehniskās apkopes organizācijai;
2. vai visiem trauksmes gadījumiem, kas reģistrēti kopš iepriekšējās darba dienas, ir pievērsta pienācīga uzmanība;
3. vai nepieciešamības gadījumā, sistēmas darbība ir pienācīgi atjaunota pēc bojājuma, pārbaudes vai apturēšanas.

Visi novērotie defekti jāieraksta reģistrācijas žurnālā un pēc iespējas ātrāk veicamas koriģējošas darbības.

2. Ikmēneša apskate

Vismaz vienu reizi mēnesī lietotājam un/vai īpašniekam jāpārlicinās, ka:

- rezerves ģenerators (kas nepieciešams atbilstoši standarta 6.8.3. punkta ieteikumiem), ir iedarbināts, un tā degvielas līmenis ir pārbaudīts un, nepieciešamības gadījumā, papildināts;
- visu printeru papīra, tintes vai lentes rezerves ir pietiekamas;
- indikatora pārbaudes iekārta (kā to pieprasa EN 54-2 p.12.11.) ir iedarbināta un bojātie indikatori reģistrēti.

Visi novērotie defekti jāieraksta reģistrācijas žurnālā un pēc iespējas ātrāk veicamas koriģējošas darbības.

3. Apskate reizi ceturksnī

Vismaz vienu reizi katros 3 mēnešos lietotājam un/vai īpašniekam jāpārlicinās, ka kompetenta persona:

1. ir pārbaudījusi visus ierakstus reģistrācijas žurnālā un veikusi visas darbības, kas nepieciešamas sistēmas pareizas darbības atjaunošanai;
2. iedarbinājusi vismaz vienu detektoru vai manuālo trauksmes signāldevēju katrā zonā, lai pārbaudītu, vai kontroles un signalizācijas iekārta saņem un uzrāda pareizu signālu, un dod trauksmes signālu un iedarbina citas brīdinājuma vai papildus ierīces;

PIEZĪME. Pārbaude jāveic tā, lai netiktu izpildītas kaitējošas darbības, tādās kas veicina ugunsdzēsīgās vielas izdalīšanos.

3. pārbauda, vai kontroles un signalizācijas iekārtas funkcionē pareizi;
4. pārbauda kontroles un signalizācijas iekārtas spēju iedarbināt visas durvju bloķēšanas vai durvju atvēršanas funkcijas;
5. ja pieļaujams, iedarbina savienojumu ar ugunsdzēsēju vienību vai tāl vadības centru;
6. veic visas citas pārbaudes un testus, kurus noteikuši instalētājs, piegādātājs vai ražotājs;
7. noskaidro, vai nav notikušas izmaiņas ēkas struktūrā un iemītnieku skaitā, kas varētu ietekmēt nosacījumus manuālo trauksmes signāldevēju, detektoru un skaņas iekārtu izvietojumam, šādā gadījumā veicot vizuālu inspekciju, kas minēta A.11.2.1 p. 4.un 5.

Visi novērotie defekti jāieraksta reģistrācijas žurnālā un pēc iespējas ātrāk veicamas koriģējošas darbības.

4. Ikgadējā apskate

Vismaz vienu reizi gadā lietotājam un/vai īpašniekam jāpārlicinās, ka kompetenta persona:

1. ir veikusi inspekciju un kārtējās apskates, kuras ieteikts veikt ik dienas, ik mēnesi vai ik ceturksni;
2. ir pārbaudījusi, vai katrs detektors darbojas atbilstoši ražotāja ieteikumiem;

PIEZĪME. Kaut arī katrs detektors jāpārbauda vienu reizi gadā, pieļaujams, ka 25 % no detektoriem tiek pārbaudīti katrā ceturksnī.

3. ir pārbaudījusi, ka kontroles un signalizācijas iekārta spēj veikt visas papildu funkcijas;

PIEZĪME. Jānodrošina darbība, pie kuras neizpildās kaitējošas funkcijas, tādas kas veicina ugunsdzēsīgās vielas izdalīšanos.

4. veic vizuālu pārbaudi, lai apstiprinātu, ka visi kabeļu savienojumi un iekārtas ir drošas, nebojātas un atbilstoši aizsargātas;
5. vizuāli pārbauda, vai izmaiņas ēkas struktūrā un iemītnieku skaitā nav ietekmējušas nosacījumus manuālo trauksmes signāldevēju, detektoru un skaņas iekārtu izvietojumam. Vizuālā pārbaudē jāapstiprina arī tas, ka zem katra detektora ir vismaz 0,5 m brīvas vietas visos virzienos un visi manuālie trauksmes signāldevēji nav bojāti un ir skaidri saredzami;
6. pārbauda un testē visas akumulatoru baterijas.

Visi novērotie defekti jāieraksta reģistrācijas žurnālā un pēc iespējas ātrāk jānovērš trūkumus.